

NEMIS TILINI O'QITISH METODIKASI

Рахматова Дилнавоз Абдимуродовна
ЎЗДЖТУ немис тили амалий фанлар кафедраси
стажёр ўқитувчиси

Annotatsiya: Ushbu maqolada nemis tilini o'qitish metodikasi va nemis tilini o'qitishda qo'llaniladigan zamonaviy texnologiyalar va usublari haqida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar: nemis tili, o'qitish metodikasi, zamonaviy metodlar.

Abstract: This article provides information about the methodology of teaching the German language and modern technologies and methods used in teaching the German language.

Key words: German language, teaching methodology, modern methods.

Аннотация: В данной статье представлена информация о методике преподавания немецкого языка и современных технологиях и методах, используемых при обучении немецкому языку.

Ключевые слова: немецкий язык, методика преподавания, современные методы.

KIRISH:

Pedagogikaning rivojlangan tajribalari va yutuqlarini ta'limga tatbiq etish bugungi kunning muhim shartlaridan biridir. Hozirda o'qituvchi o'z faoliyati davomida qo'llashi mumkin bo'lgan ulkan tajriba bazasi shakllangan va u kundan- kunga boyib bormoqda. Ammo shunga qaramay, o'qituvchilar va bo'lajak mutaxassislar uchun bu tajribalarni o'zlashtirish qiyin. Ilg'or tajribani yaratish va uni hamkasblar orasida ommalashtirishda o'qituvchining o'rnini alohida ahamiyatga ega. Pedagoglar yangi pedagogik amaliyotlarni amalga oshirishda ularning narxi va samaradorligini hisobga olishlari kerak. O'qituvchining amaliy faoliyatining yangilikka yo'naltirilganligi nazariy pedagogik izlanishlar natijasida erishilgan yutuqlarni amaliyotda qo'llash imkonini beradi. Bunday tadqiqotlar natijalarini ommalashtirish uchun ularni keng jamoatchilikka tanishtirish zarur. Bunday yangiliklarni soha mutaxassislari tomonidan tezkor maslahatlar berish, maxsus seminarlarda treninglar o'tkazish, konferensiyalarda ma'ruza qilish, bo'lajak pedagoglarga qator ma'ruzalar o'qish orqali boshqa pedagogika vakillariga yetkazish mumkin.

Bugun asosiy e'tibor talaba, uning shaxsiyati va betakror ichki dunyosiga qaratilmoqda. Shuning uchun zamonaviy o'qituvchining asosiy maqsadi o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishining belgilangan maqsadiga eng mos keladigan ta'lim faoliyatini tashkil etish usullari va shakllarini tanlashdir. Keyingi yillarda

maktablarda yangi axborot texnologiyalarini qo‘llash masalasi ko‘proq ko‘tarilmoqda. Bu nafaqat yangi texnik vositalar, balki o‘qitishning yangi shakl va usullari, ta‘lim jarayoniga yangicha yondashuvdir.

ASOSIY QISM:

Chet tilida muloqot qilishni o‘rgatish uchun siz materialni o‘rganishni rag‘batlantiradigan va adekvat xulq- atvorni (ya‘ni, muloqotning haqiqiyliги printsiplari deb ataladigan) rivojlantiradigan haqiqiy hayotiy vaziyatlarni yaratishingiz kerak. Yangi texnologiyalar, xususan, Internet bu xatoni tuzatishga harakat qilmoqda.

Kommunikativ yondashuv - bu materialni va u bilan ishlash usullarini ongli ravishda tushunishga, muloqotga psixologik va lingvistik tayyorgarlikni yaratishga qaratilgan muloqotni simulyatsiya qiluvchi strategiya. Foydalanuvchi uchun Internetda kommunikativ yondashuvni amalga oshirish ayniqsa qiyin emas. Kommunikativ vazifa talabalarni muammo yoki savolni muhokama qilishga taklif qilishi kerak. talabalar nafaqat ma‘lumot almashishadi, balki uni baholashadi.

Ushbu yondashuvni boshqa ta‘lim faoliyati turlaridan ajratib ko‘rsatishga imkon beradigan asosiy mezon talabalarning o‘z fikrlarini shakllantirish uchun lingvistik birliklarni mustaqil tanlashlaridir. Kommunikativ yondashuvda Internetdan foydalanish juda yaxshi rag‘batlantiriladi: uning maqsadi talabalarni o‘rganishga qiziqtirishdir. bilim va tajribasini to‘plash va kengaytirish orqali chet tili. Internet resurslaridan foydalangan holda chet tillarini o‘qitishning asosiy talablaridan biri bu darsda o‘zaro ta‘sir qilishdir. odatda metodologiyada interaktivlik deb ataladigan sirni yaratishdir. Interfaollik "nutq vositasida kommunikativ maqsadlarni va natijada paydo bo‘ladigan harakatlarni birlashtirish, muvofiqlashtirish va to‘ldirishdir". Haqiqiy tilni o‘rgatish orqali Internet nutq qobiliyatlari va qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi, shuningdek, lug‘at va grammatikani o‘rgatishda chinakam qiziqish va shuning uchun samaradorlikni ta‘minlaydi. Interaktivlik nafaqat hayotdan real vaziyatlarni yaratadi, balki talabalarni chet tilida ularga mos ravishda javob berishga majbur qiladi. Talabalarga yo‘naltirilgan ta‘limni ta‘minlaydigan texnologiyalardan biri bu loyiha usuli ijodkorlik, bilim faolligi va mustaqillikni rivojlantirish usulidir. Loyihalarning tipologiyasi xilma-xildir. Loyihalarni monoloyiha, jamoaviy, og‘zaki, aniq, yozma va internet loyihalariga bo‘lish mumkin. Haqiqiy amaliyotda ko‘pincha tadqiqot loyihalari, ijodiy, amaliyotga yo‘naltirilgan va axborot xususiyatlariga ega aralash loyihalar bilan shug‘ullanish kerak. Loyiha ishi til o‘rganishga ko‘p qirrali yondashuv bo‘lib, o‘qish, tinglash, gapirish va grammatikani qamrab oladi. Loyiha usuli talabalarning faol mustaqil fikrlashini rivojlantirishga yordam beradi va ularni birgalikdagi tadqiqot ishlariga yo‘naltiradi. Menimcha, loyiha asosidagi ta‘lim bolalarni hamkorlikka o‘rgatadi, hamkorlikni o‘rganish esa o‘zaro yordam va hamdardlik kabi axloqiy qadriyatlarni singdiradi, ijodkorlikni rivojlantiradi va o‘quvchilarni faollashtiradi.

Talabalar o'z dunyoqarashini, tilni bilish chegaralarini kengaytiradi, undan amaliy foydalanish tajribasiga ega bo'ladi, chet tilida nutqni tinglash va eshitishni o'rganadi, loyihalarni himoya qilishda bir-birini tushunadi. Bolalar ma'lumotnomalar, lug'atlar, kompyuterlar bilan ishlaydi va shu bilan haqiqiy til bilan bevosita aloqa qilish imkoniyatini yaratadi. bu esa sinfda faqat darsliklar yordamida til o'rganishni ta'minlamaydi. Loyiha ustida ishlash ijodiy jarayondir. Talaba mustaqil ravishda yoki o'qituvchi rahbarligida muammoning yechimini izlaydi, bu esa nafaqat tilni bilish, balki katta hajmdagi fan bilimini, ijodiy, kommunikativ va intellektual qobiliyatlari ham talab qiladi. Chet tillarini o'rganish jarayonida loyiha usuli deyarli har qanday mavzu bo'yicha dastur materiallarining bir qismi sifatida ishlatilishi mumkin. Loyihalar ustida ishlash xayolot, fantaziya, ijodiy fikrlash, mustaqillik va boshqa shaxsiy fazilatlarini rivojlantiradi.

Zamonaviy texnologiyalar hamkorlik texnologiyasi ham qo'llaniladi. Asosiy g'oya - turli xil ta'lim sharoitida talabalarning faol birgalikdagi faoliyati uchun sharoit yaratish. Bolalar 3-4 kishidan iborat guruhlarga birlashtiriladi, ularga bitta vazifa beriladi, bunda hammaning roli muhokama qilinadi. Har bir talaba nafaqat o'z ishining natijasi uchun, balki butun guruhning natijasi uchun ham javobgardir. Shuning uchun ham zaif o'quvchilar o'zlari tushunmagan narsalarni zaiflardan aniqlashga, kuchli o'quvchilar esa topshiriqni puxta tushunishga harakat qiladilar. Bundan esa butun sinf foyda ko'radi, chunki bo'shliqlar birgalikda yopiladi. Axborot texnologiyalarini o'qitishga joriy etish axborotni idrok etish va qayta ishlash jarayonini ancha diversifikatsiya qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Safarova, D. D., Pulatova, M. D., & Sultonova, Yu. A. (2017). Vzamotnosheniya pokazateley gemodinamiki s proyavleniem fizichesk oy rabotosposobnosti u sportsmenok-dzyudostok. Sport uchun joy: sovremennyyetendentsiyalar, 14(1).
2. Pulatova, M. D. (2020). Primenenie vosstanovitelnyh kompleks kompleks post vrejdeniy kvalifitsirovannyh bortsov. Xalqaro, (8-1).
3. Shukurova, S. S., Pulatova, M. D., va Serebryakov, V. V. (2021). Izmeneniya pokazateley makroelementov v krovi u fãtbolistov posle fizicheskoy nagruzki. Ta'lim fanlari bo'yicha akademik tadqiqotlar, 2 (Maxsus 1-son).
4. Shukurova, S. S., Seydalia, L. D., & Sharipova, S. N. (2021). Tahlil gemodinamiki igrokov vo vremya trenrovochnogo protsessa. Ta'lim fanlari bo'yicha akademik tadqiqotlar, 2 (Maxsus 1-son).
5. Nazirov, B. S. (2020). Umrini sportga bag'ishlagan ustoz. Nazariy va amaliy fanlar, (6).

6. ISKANDAROVA, S., & ABDULLAYEV, Z. (2018). Formation of personal names in languages of different systems. Scientific journal of the Fergana State University, 1(1), 58-60.
7. Ziyodbek, Abdullaev (2022). O‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA JINSNING IFODALANISHI. EDITORIAL BOARD, 613. (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/41278/1/Modern-problems-in-science.pdf#page=614>)
8. Abdullaev, Z. M. (2022). THE NAME AS AN INDICATOR OF CULTURAL AND SOCIAL DEVELOPMENT. Oriental Journal of Philology, 2(02), 15-19. <http://supportscience.uz/index.php/ojp/article/download/335/281>